

Viegersaló

prilis 1.

VIII. évfolyam.

75. szám.

Szombat, 1910. április 2.

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. 1 kor. Egy óra. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvasó szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

LÁNG LAJOS

A III. KERÜLET KÉPVISELŐJELÖLTJE.

A debreceni nemzeti munkapártnak már megalakulása első percétől kezdve felszínre vetődött s azóta mind határozottabban körvonalazottá s mind követelőbb erejűvé lett a polgárság köztudatában egy érdekes és értékes gondolat, melyről bizonyos volt, hogy ha a megvalósulás stádiumába juthat, a város érdekeit és jövőjét leghatékonyabban előbbre lendítő következmények fejlődnek belőle. Ez az értékes gondolat abban a határozott kívánságban fejeződött ki, hogy a városnak parlamenti képviselői közé egy nagy koncepciójú államférfiut kell bejuttatnia, aki képességeinek kiválóságával s tekintélyének jelentős súlyával nemcsak büszke díze legyen városunknak, hanem erős és diadalmas harcosa is legyen e város érdekeinek.

A harmadik kerületi polgárság már a nemzeti munkapártnak kerületi szervezkedésekor kinyilvánította ezt a kívánságát, mikor *Láng Lajos* jelölését vette tervbe. *Láng Lajos* politikai életünknek régi és igen kimagasló alakja, akinél megfelelőbb és ilusztrisabb egyesítőjét azoknak a tulajdonságoknak és garanciáknak, melyekre e városnak önnön jövője és fejlődése érdekében immár mulhatatlan szüksége van, nem igen találhatott volna meg másban a kerület. Öszinte örömmel és lelkesedéssel fogadja

tehát a választók serege azt az örvendetes hírt, hogy a kerület vezető-férfiai, kik közül tegnap este többen Budapestre utaztak s ott a kerület óhajtatását a nemzeti munkapárt végrehajtóbizottságának, valamint *Jeszenszky* Sándor miniszterelnökségi államtitkárnak bejelentették, ezek előtt az intézkedő fórumok előtt, valamint magánál a nagy-névű jelöltnél is a lehető legszivesebb fogadtatásra találtak s a kerület kérésének teljesítéséről biztosítottak. Így a harmadik kerületi nemzeti munkapártnak a vezetősége most már abban a helyzetben van, hogy a vasárnapi nagygyűlésen megteheti a *Láng Lajos* jelölté váló feleltetésének indítványát. Előrelátható, hogy a választó-közönség nagy lekesedéssel és tetszettel fogja ezt a javaslatot magáévá tenni s imponáló és tekintélyes küldöttséget szervez, mely a jelöltséget a miniszternek ünnepélyes formák között felajánlja.

Dicséretes és eléggé nem méltányolható a választók közhangulatának ez a megnyilatkozása. A mi városunk nagy, alföldi város, melyet, noha tisztességes és sok évszázados múltja van, ez a múlt nem fejlesztett oly mértékben és oly modernné, mint ahogy más régi városok kifejeződtek. Nálunk a múlt számtalan zivatarra és csapásra csak hátravető hatású lehetett, a város egyetlen fontos gyarapodása csak a lakosság számanak megnövekedésében következett be, de kulturális téren és közintézmé-

nyek dolgában a hétférföldet lépő óriás csizmaira van szükségünk, ha utól akarjuk éri szerencsésebb és a sorstól jobban megkimélt riválisainkat. Ezt a gyors és eredményes tempójú haladást pedig legelső sorban épen az biztosítja, ha egy ilyen aktív államférfi hatalmas segítő keze után nyulunk, mint aminő *Láng Lajos*. Senki ezt, mint gyámoltalanságot, vagy stréberséget szemünkre nem vetheti, mert elvégre szebb és nemesebb utat Magyarország jövője fejlődésének nem képzelhetjük el, mint városaink kulturális és gazdasági fejlődését. A mi jelölésünk tehát a messzi nemzeti jövődöbe vetett okos és szerencsés bepillantás.

Láng Lajos épen azért kéri fel képviselésére Debrecen városának egyik legfontosabb és legfejődéskepesebb kerülete, mert benne azt a nagy tudású, mélyelméjű államferfit és gondolkozót tiszteljük, ki a városoknak ezt a nagy nemzet fejlesztési fontosságát mélyen átérzi és hirdeti. Benne megtaláltuk azt az erős és szeretettel felénk forduló segítő-kezet, mely a mi városunkat is végre igazán talpra fogja állítani. A vágy a fejlődésre, az akarat a haladásra mindenkor élénken él és munkált Debrecen derék polgárságának a lelkében s most, mikor ez a vágy és akarat egy *Láng Lajos* védelme és támogatása mellett nyilvánulhat, méltán remélhetjük hatalmas és emlékezetes alkotásokban való inkarnálódását.

A szemek.

Irta: Jean Richepin.

Iparkodni fogok ezen elbeszélést úgy elolvasni, amint azt hallottam: egyszerűen, tulzás nélkül és anélkül, hogy eivennék valamit és sötét titok mystéru-nából.

A tanu, kitől e dologokat hallottam, teljesen megbízható. Belső barátja volt annak, a kivel ez megtörtént. Ertelmes, okos embernek van elismerve; szóval minden feltétel meg van arra nézve, hogy tanuskodását kétségbe ne vonjuk, melyet ime nyilvánosságra óhajtok hozni.

Előszólésem h se egy középkorú, jóra-való festő, ki nem vala megáldva valami nagy tehetséggel és kit semmi sem látszott kijelölni ama csodálatos eseményre, melynek ádozatul kellett esnie.

Mint a szépművészeti akadémia régi tanítványa és szerencsétlen pályázója a római díjnak, át volt batva az akadémia tanaitól és harminc évnél tovább folytatta megszerzett tanulmányait szorgalmasan, lelkismeretesen, tehetség nélkül.

Egy kis apai örökség, melyet ő sovány de rendes keresetével — mint arcképfestő — gyarapított, bizonyos jólétet biztosított neki. Nehéz és tisztátalan kivétel arcképeinek, melyek inkább színezett fotográfiaknak látszottak, megvolt a maga közönsége. Mo-

delljei szívesen konstatálták, hogy a hasonlatosságot jól eltalálta.

Különböző jó fiu volt, kit balsikerei a római díj elnyerésében egy cseppet sem kecsérítettek el, kit középszerűsége nem tett igazságtalanná a masok tehetsége iránt és kinek jó természete annyira ment, hogy öszintén elismerte a masok tehetségét a saját közepeszszerűségével szemben. Mert ő nem volt elbizakodott, minden hiúsága csupán annyiból állott, hogy kijelentette, hogy erime-tertségét, ismeri művészetének a szabályait és hogy annál többet soha meg nem tanulhat; ezzel vigasztalta magát azért, hogy tehetség nélkül élt.

Meg is kell vallani, hogy élete — eltekintve e teheség hiányától, mely őt ugyan nem bántotta — elég kellemesen folyt. Magánvagyona és munkakodása révén anyagilag szerencsés, erőleleileg sem érezte magát rosszul. Sőt, ellenkezőleg!

Megbízható és kellemes barátok vették körül. Néhány könnyebb természetű és minden szenvedélyesebb bonyodalomtól ment viszony rózsás teremtett számára még pedig, tövis nélkül. Egészben véve úgy élete mint művésze elég nyugalmas alapon nyugodott, oly alapon, melyre a bolesők építik az egészséges negyvenes agglégény paradicsomát.

Egyszerre e nyugalmas boldogság paradicsomába belépett az ördög, magával hozván kísértést, bánatot és végül kárhozatot.

És ez ördög nem is volt valami fenyegető külsejű, fiatal leány volt, gyöngye, halovány, törékeny és szőke, aki még veszedelmes szép sem volt, de még veszedelmesebb csunyának sem mondhatták. Ő is jogot formált magának az élethez, nőit és virágzótt szegény kis virág „méségeit dombon” egy szegény tanár mellett, ki egy közös barát révén érintkezésbe lépett a festővel.

Koznap, majdnem nyomorult arccal még kísérletet sem tett arra, hogy a festőt elcsábítsa. És ennek dacára ez mégis megtörtént gyorsan mint a villámütés. Egy megmagyarázhatatlan, de annál követelőbb erős vágy kerítette hatalmába: felülerekedett benne a vágy, a leányt feleségül bírni.

Mint hogy pedig indokolni kellett e különös és előre áthatatlan esztelenséget, azt alátolta, hogy felesége *Joconda* szeméit bírja.

Képződés-e vagy valóság, ezen benyomás s állítás annyira megrögzött benne, hogy felforgatta egész életét és végre is rejtey s oka lett halálának.

Azon naptól fogva, amelyen a leány feleségévé lett, de még azon naptól fogva, amelyen ő a híres *Joconda* szeméit látta benne, — mert kivülé más senki sem ta átta ezeket ilyennek — szegyenkesve érezte tehetsége hiányát, nyomorultnak képzelte magát és feltette magában, hogy addig nem nyugszik, míg e szemeket ugyaneg nem festi örökül, hogy felesége arcképevel

MIN
reskedene,
tt (Berta-
lon kívül,
saját érdeke,
ezze be.

éme

öngye

ánások s
szer. Si-
teszi az
em ólnot
lra való
éjjelre
1 korona.

Jenő

rtárában,
N.

lön

nyaralók

y örök bérletet
szoba, a ma-
készséges és szer-
kerítés lakás,
ya stb. Bárta
Összes helyi-
helyszínen a
gékíthők.

Dr. Környel
udapest VI.,
28.

egénysorsu

k és lértiak
tos kereset.
k juthatnak.
m a kiadóban!

3.

Agyag ipar
nyűségének
sak 15-16
17 1/2 cm.
b, kézi ese-
p cserépből
kézi cserép
súly lesz
51 kg. lesz.
i fenti gyár,
ség kényel-
teők gyárt-

23.

Lelkesen és egy szép és munkás jövő reményével köszöntjük tehát *Láng Lajost*, Debreczen város harmadik kerületének nemzeti mun. aparti jelöltjét, aki, — bizalommal várjuk, — Debreczen képviselőjében is bizonyosan sok maradandó nagy alkotással fogja emlékeztetni nevét hazánk és városunk történetében s hisszük, méltán sorakoznak majd ezek az alkotások eddigi munkásságának gyönyörű eredményeibe, melyeket mint Magyarország kereskedelmiügyi minisztere s az egyetem nagy tudású professzora oly nagy számban állított négy évtizedes politikai múltja útjára élete monumentális emlékoszlopaiul.

A kormány és a sajtószabadság.

Izgatási sajtóperek megszüntetése.

A kormány fővetve programjába, hogy a sajtószabadság kérdésében a legszabadelvűbb módon viselkedik: ennélfogva *Szekely Ferenc dr.* igazságügyminiszter átvizsgáltatta az ügyészség által izgatás címén megindított valamennyi pert, még pedig nem csak azokat, amelyekben szociálistákat, hanem azokat is, amelyekben nemzetiségieket vádolnak izgatással. Amelyekben nem láttak büntetendő cselekményt fenn orogni, azokban az eljárást megszüntették.

Ez a hír, melyet tegnap félévvel valószínűleg is megerősítettek, élénk felunést keltett politikai körökben. *Szekely Ferenc* igazságügyminiszter az izgatást megindított sajtóperek megszüntetéséről a következőképpen nyilatkozott egy híriapró előtt:

— Amikor átvettém az igazságügyi társaság, akkor száznegyvennyolc izgatási pert volt folyamatban s különösen nemzetiségiek részéről hangzott föl sürűn a panasz, hogy nagy százezer koronányi pénzbírságra, nagy évi börtönrre ítélték őket. Hat a megszüntetésre kellett gondolni ezek közül az olyanoknál, amelyek enyhébb fajúaknak

mutatkoztak. Főképp az iskolai rendeletekről irtak inkriminált cikkeket a nemzetiségiek. Tudjuk, hogy maga *Apponyi sem fogatosította a rájuk vonatkozó rendeletet, miért bántuk most mi őket érte?* Aki ülment a kelő határon és komoly törvényesértést is követett el, azzal szemben persze nem szabad engedékenynek lenni. Csak annyit mégis mondhatok, hogy — sajnos — nem lehetett eleget megszüntetni. A sajtót szabadabban kezeljük és eltűrünk egy kis bírálatot is. A szociálisták például egyszer körmenetes gyűlést óhajtottak rendezni, amit betiltottak s erre kifakadás következett, aztán pedig sajtópör. Miután azonban a programunkban elhatározás módjára kijelentettük, hogy az egyesülési és gyűlékezési jogot szabadabban kezeljük, nem lehet az ilyen pert lefolytatni. Más alkalommal főképp a bányászterheltségekéről beszéltek a gyűléseken s újra izgatás címen indult meg az eljárás egyik vezérük ellen. De hiszen akkor a munkások nagy tömegének katasztrófájáról esett szó, nem esoda, hogy megrendítette őket. Hát hogyne jönne ki a sodrából egy-egy szónok, amidőn a munkástársainak bírálatát van szó, hogyne rendelnének meg, amidőn emberháral sújtja le őket. És ilyenkor joguk van arra, hogy jobb sorsot óhajtsanak. Aki ellen ennek a hangoztatása miatt indult eljárás, azzal szemben méltányos a megszüntetés.

Kristóffy nem lép föl. Ma néhány fővárosi lap azt írja, hogy *Kristóffy József* fölép Aradon képviselőnek *Tisza István* gróffal szemben *Kristóffy József* erre vonatkozólag a következőképpen nyilatkozott:

Az a hír, mintha én képviselőnek lépnék föl Aradon, egyáltalában nem felel meg a valóságnak. Igaz csak annyi, hogy egy nagy eradi kudorttség járt nálam, hogy menjek le Aradra és vegyek részt az ott tartandó általános választógyűlésen s hogy szóljak föl ezen a mió igen. Ha megyek Aradra, hát csak azért megyek, hogy ezen a gyűlésen részt vegyek, de arra, hogy fölépjek képviselőnek, nem is gondolok. Ez az igazság.

megteremti ama mesterművet, melyről már oly régóta lemondott.

Valóságos dühvel fogott a munkához. Megfelejtkezett éteről, iudról és tonkretta magát is a szerencsétlent is, ki végnéki állásában (pose) kimerült.

Barátai nem érdekelték többé, csak untaták. Ezárta elölk ajját, hogy drága idejét el ne rabolják ne vesztegessenek. Micsze a világ zajától bezárkózott műtermébe, ura meg újra megkezdte vaszon előtt modeljével, ki valóságosan elnyomrodott ama kényszer alatt, hogy merev megtartása tekintetében, melyben ő semmit, de a festő minden lá ott.

Hogy ad csodás kimerülésük teljes legyen, erőt vett rajta egy érzelmi szenvedély, melyet egyedül e tekintet idezett e ő is a meyeret kejeigeben s ezen elgyengült test őrut ölelésében eegített ki.

Hat hónap alatt mindke több két árny lett. De ami e történetben legcsodálatosabb az, hogy idővel a széény asszony szeméi valóságban fenyelenek lettek es baráti lyenek is voltak regben, lassan lassan olyanán váltak, aminőknek a festő azokat látai akarta: rejtélyes, kideríthetetlen szeméi Jocondának.

Es ez eléggé kifürkészhetetlen csodálatos rejtélyénél meg csodálatosabb az, hogy a középszerű festőnek, a tehetség nélküli mű-

vésznek, megvolt a tehetsége ahhoz, hogy felelője, megértsen és életet adjon e spanyl-szerű tekintetnek.

Felesége aroképe, a szemtanu elfogulatlan es megbízható alitása szerint, mért volt arra, hogy ama kétségbeesett Joconde mellé álltassék, melyben Vinosi oly mesteri módon, elragadóan adott kifejezést a megmagyarázhatatlannak, kimondhatatlannak.

Es minthogy az egyik titokzatosság rendszeren végzészerűen szuli a masikat: ime mi módon végződött e mystikus történet?

Tanum, akire itt hivatkozom, előadása tanus odása, kelőleg meg lett erősítve a festő több mas barátai által is. Mert tobben valának, kik a befejezett aroképet látták, meglepetten, ámulattal csodáltak es ezt oly mesterműnek minősítették, mely a legművészibb tökélyvel fejezte ki, állította elejük Joconda tekintetét, nyert kifejezést a Joconda tekintete.

Együttal majdnem földbe gyökerezett szemléloj lettek ama felfoghatatlan szerencsétlenségnek, végzetnek, mely alatt megsemmisült e remekmű szerzője es annak tárgya.

Ugyanazon a napon, melyen a kép befejeződött, az asszony meghalt, mutatva ugyanugy lá szott, minden életerejét es elszel-

Debreczen város tanácsa a miniszterelnökhöz.

A képviselőházi merénylet elítélése.

A képviselőház utolsó ülésén lezajlott szegénytelen botrányok a megbotránkozás, a fölháborodás érzetét váltották ki az ország közvéleményéből. Nem a kortes-taktika, nem a kormány politikájával szemben tanúsított rokonszeny volt a motivuma azoknak a több ezernyi részvét- és üdvözlő táviratoknak, melyek a merénylet folytan megsebesült miniszterekhez érkeztek, hanem az a meggyőződés, hogy a merénylet a parlamenti szólásszabadságon, a parlament méltóságán ejtett nagyon súlyos sérelmet. Azok az erköcsi testületek, azok a városi es megyei törvényhatóságok, melyek részvét-távirataikkal a miniszterelnököt es a földmivelésügyi minisztert fölkeresték, nem politizálni akartak, hanem tiltakozni a magyar parlament tekintélyét meggyalázó cselekmény ellen.

Ez a fölfogás vezette *Debreczen* város tanácsát is, amikor mult heti üléséből a következő táviratot intézte *Khuen-Héderváry* Karoly gróf miniszterelnökhöz:

Debreczen szabad királyi város tanácsa a mai alulírott napon ülésre egybegyűlve, ez alkalommal *mély sajnálkozását es megbotránkozását* fejezi ki a Nagyméltóságod es Serényi Bela gróf földmivelésügyi miniszter urat a magyar országgyűlés képviselőházában ért ama durva inzultus fölött, melylyel a szólásszabadság es a parlament tekintélye minősíthetetlen módon megsértetett, — egyben Nagyméltóságodat öszinte tiszteletéről biztosítja.

Debreczen, 1910. március 24-én.

Vecsey Imre
főjegyző.

Kovács József
polgármester.

emét ott hagyta amaz örök tekintetben: es a rákövetkező nap reggelén a festő megvakult, mintha ő is oda adta volna szemé egész világát, fényét, hogy azzal megvilágítsa, meggyujtsa a kép szeméinek ragyogó fényét.

Es ő mindezeket egész természetesenek találta; sőt határozottan megmagyarázta barátainak, felesége hirtelen kumulását es saját megvakulását, vakságát, hozzátette — es barátai ekkor örültek hitték.

Ha feleségem nem halt volna meg, úgy nem lett volna élet e kép szeméiben. Es ami engem illet, én legkevesebé sem vagyok vak, mert ezental a kép szeméivel látok, melyen ott van tekintetem. De ha majd én is meghalok, a kép szeméiben is el fog aludni a tűz. Mert én ezt nem színekkal, hanem a magam es szegény feleségem élével festettem meg. Ennyi a borz lmas igazság.

Es ő csakugyan nem volt örült. Midőn meghalt, csakugyan megvalósult az, amit előre jóslott. A kép, melyet röviddel rá látiam, nem emlékeztetett többé semmi-ben Jocondára. Egy köznap, kifejezésnélküli arc, neheztelen megfestve, melynek szeméiben élet nincs.

A rejtélyes tekintet eltűnt ama pillanatban, melyben a festő kilehelte lelkét, hirtelen, mint a gyertya világa, ha eloltjuk.

Pénzt mindenki megta-
karit, aki öltönyét
:: vagy felöltőjét :: méret után finom gyapjuszövetből készítetteti **Fettmann Sándor** őr szabónál,
Kossuth-u. 13.
Szabásomért es munkámért felelősséget vállalok. Pontos kiszolgálás

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma válaszul a következő szövegű táviratot intézte *Kovács* József polgármesterhez:

Öszintén érzett hálás érzelmekkel fogadtam Debreczen szabad királyi város tanácsának hozzám intézett nagybecsű iratát, melyben sajnálkozásának és megbotránkozásának ad kifejezést a szólásszabadság és a magyar parlament tekintélye ellen a képviselőház legutolsó ülésén elkövetett sajnálatos merénylet fölött.

Midőn igaz örömmel adok kifejezést és méltán a legszebb elégtétel érzetével tölt el ama körülmény, hogy hazánk e nagy magyar városának, Debrecennek tanácsa is oly egyértelműen elítéli a parlamentünk hírnevén elkövetett inzultust, tisztelettel kérem Polgármester urat, hogy a város tanácsának szíves megemlékezéséért őszinte köszönetemet tolmácsolni sziveskedjék.

Hazafias üdvözzel

Khuen-Héderváry.

Dobieczy, a hön óhajtott

Egy hírlap-petárda titkai.

Annak a küzdelemnek a képe, mely a nemzeti munkapárt kibontott lobogójának a magyar politikai horizonton való megjelenése óta megindult, mindenképen hasonlatos a háborus idők képéhez. A harcok jele az is, hogy furcsa és felszeg törtetésű urak jelentkeznek, kik arra használnák föl a mozgalmasság napokat, hogy a fontos pozíciókba beerószakolják magukat.

Miközben ezeket elmondjuk, a harmadik kerület önjelöltjére: *Dobieczy* Sándorra gondolunk, akinek egy-két jóakarója aláírásait ivergette a kerületben. *Dobieczy* önjelölt voltának legfrappánsabb bizonyítéka ez az ivkörözötés. Vajjon olyanvalakinek, aki valóban közszeretében áll a polgárság előtt, van-e szüksége a hőzhangulat ily mesterkélt formájú kierószakolására, vajjon, aki méltán és bizton számíthat a diadalára, rászorul-e arra, hogy ilyen házalással hurcolják meg házról-házra, mint valami Corio a nüst, hogy beflastromozandó sebecskéit és felemlegetett érdemeikét külön-külön minden háznép előtt feltakargassák? S vajjon képzelhetni e szánalmasabb és életlenebb választási feyvert ennél az ivkörözési komédiánál? Hiszen a doognak semmi komoly értelme nincs; az az egy-két aláíró csak azért jegyzi oda a nevét az ilyen laj-tromba, hogy a folytonos és kellemetlen zaklatások alól kimeneküljön, az aláírás kötelező voltát azonban nem ismeri el s nem is ismerheti el.

Epp ily kétes és visszafelé elsűlő feyvere a *Dobieczy* egy-két korifeusának az is, hogy olyan nedves puskaporu aknákat helyeztetnek el, mint aminőt a B. H. mai számában próbáltak elpukkantani. A B. H. ban ugyanis a következőket olvassuk Debreczen harmadik kerületének választási mozgalmairól:

„Hivatalosan *Dobieczy* Sándort, a kerület volt képviselőjét portálják, kinek nagy pártja volna, mert mint volt üzletvezető, a vasutasok közt is népszerű. *Dobieczy*vel szemben a többi párok nem állítanak jelöltet.

E sunyin sístergő, kacér kis üdv-rakéta felszeg röptéről azt hinni, hogy egyenesen a választópolgárság lelkébe fog gyújtó-szikrát vetni, — csak azok fogják, akik a választók telkületét holmi értéktelen száma módjára becslik, melyet bármely kénes gyufa-fenygyors lobogásba boríthat. A mi polgárainkra az ilyen kétes illatu orr alá füstölés csak kellemetlen hatásu lehet.

A mi polgárságunk, mint a kerületi szervezkedő gyűlésen megnyilvánult közhangulat mutatja, csak súlyos és értékes jelöltért lelkesül. Itt sem főtűről ránt oktrojált jelöltnek, sem ötletszerűen felbukkant önjelöltnek nem lehet talaja. A harmadik kerület választói csak olyan férfiu mellé állanak, aki egyrészt a város érdekeiért komolyan és elszántan tud és akar küzdelembe menni s akinek másrészt megvan a maga egyéniségbeli sulya és tekintélye is ahhoz, hogy ezeknek az érdekeknek érvényt szerezzen. *Dobieczy*ben ezek a kellékek ninose nek meg. Ő már volt a város képviselője s ennek érdekében alig tudott valamit kivívni.

Tarnovszka asszony és szeretői

A párisi „Figaro“-ba írta: *Madama Réjane*.

Az újságokból merített, előre megalkotott véleménynyel léptem a tárgyaló-terembe. Amióta megáttam a vádlottakat, egész mások a benyomásaim. A legelső és a legintenzívebb benyomásom az, hogy a vádlottak egyikének sem volt előre megfontolt szándéka, hogy öljön vagy gyilkoltasson.

Ezeknek az enervált, egyensúlyukból kizökkentett embereknek — akiknek legerdekesebb időtöltésük az volt, hogy a cigarettával egymás tenyerét perzselték, — magasztos gondolataik voltak. *Tarnovszka* asszony azon esett kétségbe, hogy nem találkozott olyan férfiuval, aki elég bátor, elég szerelmes volt, hogy megkockáztasson érte mindent.

Egy szegény költőcske megérte, hogy csupán bizonyítékot kell erre szolgáltatni és messziről felkerekedik — attól a kizű képzeletétől izeve, hogy meg mutania menyinyire szerelmes az asszonyta. — Viselkedésében tiszta örület minden, a vállalkozás és a szökése is az. Ezek az emberek mind az aether, a morfium és a lelki romlottság befolyása alatt beszélnek és cselekednek. Ezt a gyönyörű asszonyt tizenhétéves korában terelte a lelki romlottságba egy olyan férj, akiről sokkal jobb nem beszélni.

Ha meglátjuk ezt a finom alakú finom megjelenésű *Tarnovszka* grófnőt (mert csak a szája akaratos kifejezésű) arra gondolunk, mit alkothatott volna egy becsületes, jó férj ebből a tökéletes teremtségből. Azt mondják, hogy az egész viág ellensége. Azért, mert nem látják. Ezek a szemek, amelyek oly hosszúan, oly fojdamosan néztek az ajiára, — aki őt megvizsgáltalni jött ide — nem lehetnek egy megátalkodott bűnös nőnek a szemei.

Állítólag *Priljukov* volt a főrendező. Milyen oktalank lehettek a tanácsai, hiszen csak tetszeni vágyott az imádott asszony-nak? — Nem tudom, így volt-e, de két órán át láttam, hogy pusztította el ezt az alakot a nagy emberi fájdalom. Ha ezt az alakot két éven át úgy kinozták, mint ahogyan e két órán át tapasztaltam, — aligha lehet részére kegyetlenebb büntetés, mint amit eddig végig szenvedett. Egyedül, távol mindenkitől, mindenkitől elfelejtve és eltaszítva az asszony miatt hagyott ott mindent, akire egy pillanatig sem mer nézni, mintha meg most is félne tőle. És ez az asszony részére elveszett! A grófnő mögött, oly közel hozzá, mintha még most is érezni kívánná — ű *Neumov*. Ugy őlt, mint egy hős, úgy menekült, mint egy örült és egy sirt, mint egy gyerek. És tényleg gyerek is...

A terem végén, az elkészített hely vé-

gén űl a komorna. Betegség és nélkülözések tökréttették egé-zen. Késs feláldozni életét uródjéért, aki állítólag borzalmas ugyan, de őt szerette és ápolta, őt a szegény családot, aki emlékszik erre és hálás érte! És igaz van ennek a nőnek, amikor nem lát teljesen rossz asszonyt a *Tarnovszkában*!... — Ezek az én benyomásaim. A tiszteletreméltó emberek meg fognak botránkozni ezen, az erkölcs szenvedni fog — de ez csak természetes. Én azonban csak részvétet érzek: Két öreg apát láttam ott keseregni. És azt is tudom, hogy lé eznek gyermekek, akik szenvednek e dráma miatt. Nem tehetek róla, erre kell gondolnom. Az igazságszolgáltatás, ha büntet, őket is sújtani fogja! És e gondolatnál rémületet érzek szívemben és a szemeim meztelenek könyekkel!

A király adománya az ököritői tűzkatasztrófa sújtottjainak.

Megnyitották a nagy sirt.

A magyar király ma újabb jelét adta az Ököritő népét sújtott rettenetes szerencsétlenség fölött érzett részvétének: az ököritői katasztrófa alkalmából szerencsétlenül jártak hozzátartozói részére 30.000 koronát adományozott magánpénztárából.

A külföldről is érkeznek újabb részvénytáviratok. Mint *Bécsből* táviratozzák, *Luitpold* bajor régensherceg az ököritői katasztrófa alkalmából a következő táviratot intézte a királyhoz:

„Schmerzlich bewegt durch die Nachricht von dem schrecklichen Brandunglück in Ököritő, bitte ich Dich, den Ausdruck meiner herzlichen und aufrichtigsten Anteilnahme entgegenzunehmen. *Luitpold*. (Mélyen megrendülve az ököritői szerencsétlenségtől, fogadd szívvel jövő őssainte részvétem kifejezését. *Luitpold*)“

Az ököritői szerencsétlenség alkalmából *Rex* bécsi szász követ a miniszterelnökhöz a következő részvéttáviratot intézte:

„Ew. Excellenz gestatte ich mir aus Anlass des grossen Brandunglücks in Ököritő im Namen der königlichen sächsischen Staatsregierung mein warmes Beileid auszusprechen. *Rex* Gesandter. (Excellenciádnak az ököritői nagy tűzkatasztrófa alkalmából a szász királyi államkormány nevében legmelegebb részvétemet fejezem ki. *Rex*, követ.)“

Új temetőt nyitnak.

Megható jelenet játszódott itt le tegnap délután. Azt a nagy közös sirt, amelybe 112 elszenesedett hullát temettek el, kinyitották és azután meszt hánytak belé, majd elföldelték. Ez a sirt ugyanis igen kellemetlen szagot terjesztett, azonkívül még a levegőt is megfertőztette. Azt a sirt, amelyben a végzet-s tanácsulást tartották, földig lerombolták és a helyét mérséteggel bevonták.

A temetőt igen sokan látogatják. A régi temető annyira megtelt, hogy új temetőt kellett nyitni. Ököritőban több ház teljesen gazdátlanul, üresen áll. Az istállóba bekötött állatok több nap óta nem ettek semmit. Bögésük kísértetiesen hangzik végig a csöndes falun.

Igen nagy anomális, hogy mindössze csak két orvos van a faluban, holott a sebesültek száma nagy. Ez a két orvos nem győzi a munkát. Pénzsegélyre itt ninosen szükség, mert a lakosság jómódu. A befolyt pénzekből egy emlékoszlopot akarnak felállítani a katasztrófa színhelyén.

Erdeke, hogy a tanácsulatág jövedelme 400 korona volt. Ebből azonban csak 56 korona 88 fillér van meg, az összeg a községi bírú kezébe folyt be. A többi pénz eltűnt.

Újabb áldozatok.

A sebesültek közül ma öten haltak meg. Találtak azonkívül két holtestet a

fal mellett elterülő réten. Ez a két szerencsétlen égő ruhában jutott ki a szinből. Örjögve futottak mindaddig, míg csak a rettenetes fájdalomtól össze nem roskadtak. Ezt a két embert a halál a ré en érte utól. Mind a kettőnek a holtteste meg volt szenesedve.

Sokat beszélnek arról, hogy az áldozatoknak milyen sokat kellett szenvedniök, míg kinjaiktól megszabadította őket a halál. Orvosok vélekedése szerint, nem valószínű, hogy sokat szenvedtek. Ilyen égő házakban ugyanis rendkívül nagymennyiségű szénoxid keletkezik, amely szempillantás alatt megfojtja az embert. A párisi bazár-katasztrófánál megállapították, hogy egy szobában mintha meglepte volna az ottlévő embereket a halál, olyan pozícióban találták a holttesteket. Igen nagy hőég is fejlődik ki az ilyen helyen. Néha 2000 fok meleg is keletkezik. Természetesen, ilyen atmoszférában nem kinlódik soká az ember, mert rögtön meghal.

Ökörítő újabb veszedelme.

Szatmárról táviratozzák, hogy Ökörítő községét újabb veszedelem fenyegeti. A szomszédos falvak népe ugyanis, amelytől a husvétii rémes katasztrófa szintén tömérdek emberéletet rabolt el, rendkívüli elkeseredésében azt hangoztatja, hogy felgyújtja egész Ökörítő községét. Vad fájdalomában ilyen borzalmas bosszút tervez a szomszédos falvak népe.

— Hadd pusztuljanak mindnyájan! — kiáltozzák a lesújtott emberek. — Egjen le földig egész Ökörítő, ha már ilyen gyászt hozott reánk!

A csendőrség nem tartja kizártnak, hogy az elkeseredett emberek beváltják szörnyű fenyegetésüket és ezért a csendőrség máától fogva éjszaka is állandóan teljesít szolgálatot.

A szatmármegyei kórházban már csak három súlyosan sebesültet ápolnak, a kik valószínűleg föl fognak epülni. Többször már gyógyultan elbocsájtottak a kórházból. A belügyminisztérium intézkedése folytán ma este még két orvos érkezett a katasztrófa színhelyére.

Rothschild báró adománya.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Rothschild Albert báró ma kétezer koronát juttatott Khuen Héderváry gróf miniszter elnökhöz, a katasztrófa sújtottjai számára.

Színház és Művészet

A színház műsora.

SZOMBAT: Luxemburg grófja, operette. C) bérlet. VASÁRNAP: Délután Kornevillei harangok, operett. Sziklai Miklós fellépte. Este Pillangókisasszony opera. Bemutató előadás. Bérietszűnet.

A színház és az ökörítői katasztrófa.

— Kérem a közönséghez. —

A következő sorokat kaptuk:

Vasárnap, április 3-án a városi színházban jótékonycélu előadásul a Pillangókisasszony nagy opera fényes kiállításal itt először kerül színre.

Az előadás jövedelme az ökörítői szerencsétlenség árvái, özvegyei és károsultjai javára fordítatik.

A szerencsétlenek nevében és Debreczenben, méltóságos Domahidy Elemér főispán ur védnöksége mellett alakult segélyakció rendezősége nevében fordulok kérelemmel a debreczeni közönséghez, hogy nyhítse a sorsától sújtott szenvedő embertársainak fájdalmát és járuljon mindenki tehetségéhez mérten a jótékonycélu előadás jövedelméhez.

Jöjjön mindenki el: Legyen ez este oly kicsi a színház, mint amilyen nagy a debreczeni közönség részvéte a szegény szenvedők iránt.

Zilahy Gyula.

Vendégjátékok és ujdonságok. (A színházi iroda jelentése.) Az igazgatóság április hóra a következő vendégeket hívta meg: Somló Emma, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja (három estén), Ivánfy Jenő, a Nemzeti Színház tagja (két estén Ódipusz király- és Sophokles tragédiája), Gaál Gyula a Nemzeti Színház tagja, (három estén: Botrány, Biboros, Elnémult harangok.) — Április hónapban a következő ujdonságok kerülnek színre: Pillangó kisasszony, opera. Zach Klára, daljáték. Obsitos, operett. Csáky és kalap, vígjáték. Édes teher, énekes boházat. Tűzimádók, forradalmi szimfónia.

Haverda Mariska randevuja a templomban.

(Fővárosi levél.)

Szép asszony ügyei mindig érdekesek, Hát még az olyan szép asszonyé, akinek a nevét az egész világ ismeri. Épen ezért, mert Haverda Mariskáról van szó, nem átaljuk elkövetni azt az indiszkréciót, hogy megírjuk a budapesti szervitátemplomban a napokban történt randevuját.

A szegedi fölmentő ítélet után tömegesen érkeztek a legkülönbözőbb szerelmi ajánlatok Haverda Mariska Török-utca 8. szám alatt levő lakására. A párisi kalapok és toalettek egész tömegén kívül autóbilt, fényes körüti palotákat és ki tudná, még mit nem ajánlottak föl levélben Haverdának, vagy ahogy ő szokta magát nevezni, a szép, az ellenállhatatlan, a büvés Micinek.

Különös rabja lett a híres szép asszonynak egyik József-körúti ügyvéd fia, aki szüleitől különválva Budán lakik és aki ott volt a szabadkai és szegedi főtargyalásokon. Azóta nem tudott Haverda Mariska alakjától szabadulni.

Nap-nap után elküldte a fiatalember szülőinek szobalányát a Török-utca 8. számú ház felügyelőjéhez, annak könyörögve, hogy ismeresse meg a szép asszonynyal. Hosszu kitérőt azután siker koronázta. — Haverda Mariskát meghatotta a fiatalos, ideális rajongás és a Pesti Hirlap március 25-iki számában a fi talembernek a következő hirtetéssel válaszolt:

Hav... Mi...

kéri budai „Ismeretlen“-jét, sziveskednék vasárnap délelőtti tíz óraor ugyanott megjelenni, ahova 24 én este legnagyobb sajnálatomra nem jöhöttem. Akadály esetén kérek poste restante értesítést szombatra nevem alatt. 33891.

Ugy látszik, hogy akadály nem merült föl, mert az így megbeszélrt randevu tényleg megtörtént a szerviták templomban, ahol Haverda, mint illik, sűrűn lefátyolozva jelent meg. Sokáig beszélgetett ott a fiatal emberrel, aztán bejárta vele a Belváros utcáit.

Csanak János visszalép.

Kortársvilág Debreczenben és Hajdúmegyében.

A nemzeti munkapárt napról-napra mind nagyobb tért hódít Debreczenben és ennek hatása az ellenfél mozgalmának az alakulásából is kitűnik. A harmadik kerületi nemzeti munkapárt imponáló föllépése annyira megzavarta a függetlenségi pártot, hogy ezen az oldalon már jónak látják újra felvetni a jelöltségnek egyszer már elintéztett kérdését.

Csanak János, akit a kedvező személyi konjunkturák a tavaly januári koalíciós választáson az országgyűlési képviselői tisztségbe emeltek, tudatára ebredt annak, hogy az említett személyi konjunkturák most már nem hajtanak hasznót, ezért nem hajlandó kitenni magát a biztos bukásnak. Csanaknak erre az elhatározására sokan már az ő hétfői beszámoló beszédéből következtettek, amikor befejezván „parlamentari működésének“ ismertetését, azt a kijelentést tette, hogy: „a függetlenségi párt eminens érdekében szükségesnek tartom, hogy programbeszédem megtartásától most tartózkodjam“. Ma kiderült, hogy ez a hétfőn még érthetetlen frázis tulajdonképpen amolyan diplomata-fogás fele akart lenni. Csanak Jánosnak elhatározott az a szándéka, hogy nem kíván részorgánumság lenni a nemzet törvényhozó testében. Egy álalunk még nem ellenőrizett hírszerint a jelöltségtől való visszalépése már a függetlenségi párt intéző bizottsága előtt van, ahol még súlyos ostromokat intéznek Csanak ellen, hogy őt jelöltsége fentartására bírják. Mindamellett ott is számítanak arra, hogy Csanak elhatározás végleges és ezért már gondoskodtak az új jelöltről. Ez az új jelölt Körössy Kálmán dr. debreceni ügyvéd lenne, akinek bukása természetesen nem kevésbé holt bizonyos, mint Csanaké, vagy bárkié, aki Láng Lajossal, a nemzeti munkapárt jelöltjével szemben fölvenné a barcot.

Debreczen város második kerülete képviselőjelöltjének személyében a nemzeti munkapárt előreláthatóan a vasárnapi nagygyűlésen fog megállapodni. A munkapárt jelöltje itt mint jelentettük, a közoktatásügyi államtitkár lesz. Az a hír, melyet ma délután közöltak a városban, hogy a II. kerület nemzeti munkapártja Kálmán Gusztáv kereskedelemügyi államtitkárt fogja fölkérni jelöltül, légből kapott. A kerület volt képviselőjének, Bakonyi Samu dr. Justh-pártinak a munkapárti jelöltön kívül Kossuth-párti ellenjelöltje is lesz.

Debreczen első kerületében is állít a nemzeti munkapárt képviselőjelöltet, aki mellett Tüdős János dr. volt képviselőnek még Kossuth-párti ellenjelölttel is meg kell küzdenie. A Kossuth-párt jelöltjéül Halász Lajost emlegetik, aki már a héten itt volt körülnézni, mások viszont Thaly Lászlót, néhai Thaly Kálmán testvéröccsét tippelik.

Tessék meggyőződni!

Ha szép és jó cipőt óhajt venni olcsón, úgy forduljon a **Hatvan-utca 11.** szám alatti cipőüzletembe, ahol **üzletáthelyezés miatt** raktáron levő összes saját gyártmányu férfi, női és gyermekcipőket leszállított árban árásítok el. **Amenkai cipőkben óriási választék.**

Viegershöl

szalép.

és Hajdu-

apról-napra
debreceben
mozgal-
kötünk. A
munkapárt
megzavarta
ezen az ol-
felvetni a
ntézett kér-

edvező sze-
ly januári
rszágyűlési
r, tudatára
ett személyi
em hajtanak
dó kitenni
naknak erre
az ő hét-
vetkezettek,
ti működé-
entést tette,
eminens ér-
om, hogy
tól most tar-
y ez a hét-
lajdonképen
akart lenni.
t az a szán-
orgánumság
0 testében.
hőrizett hír
visszalépése
ntéző bizott-
súlyos osiro-
en, hogy őt
Mindamel-
hogy Csanak
ezért már
l. Ez az új
breceeni ügy-
ermészetesen
e, mint Csa-
Lajossal, a
vel szemben

kerülete kép-
a a nemzeti
a vasárnapi
dni. A mun-
jelentetük, a
z. Az a hír,
rtáltak a vá-
ület nemzeti
ztáv kereske-
fölkérni je-
ület volt kép-
a dr. Justh-
elöltön kívül
lesz.
en is állit a
lőjelöltet, aki
ot képviselő-
lenjelölttel is
suth-párt je-
etik, aki már
mások viszont
Kalmán test-

A hajdumegyei kerületekben egynek, a nánásinak kivételével szintén küzdelmes választások lesznek. Nánáson ugyanis Rákosi Viktor eddigi képviselőnek nem lesz ellenjelöltje.

Hajduböszörményben a kerület volt képviselője, Benedek János dr. nemzeti munkapárti jelöltet kap U. Szabó Lajos böszörményi földbirtokos személyében. A nemzeti munkapártnak ez a jelöltje olyan népszerűségnek örvend a kerületben, hogy megválasztása bizonyosra vehető.

Szoboszlón az eddigi képviselővel, Justh Jánossal szemben Mezőfi Vilmos 48 as szociálistát jelölték.

A nádudvari kerületben Papp Elek Justh párti volt képviselővel szemben a kerület nagyszámu Kossuth-párti választói ellenjelölt állítására készülnek.

Héttől kettőig.

A debreczeni bíróságok hivatalos órái.

A mai napon lépett életbe a debreceni királyi törvényszéken, járásbírószágon és ügyészségen az új hivatalos órarend, amely szerint a hivatalos órák reggel 7 órától délután 2 óráig tartanak. Délután nincs hivatal. A hivatalos óráknak egyfolytatosan való tartása természetesen azt is maga után vonta, hogy a felek részére való értesítés adások rendje is megváltozott a mai napon fogva. Az értesítés-adásokra vonatkozólag a közönség részére a következő tájékoztatást adjuk:

A királyi törvényszéken és járásbírószágon mártól, vagyis április hó 1-től kezdve a felek részére az iktatóhivatalok és telekkönyvtár köznapokon 9-11 óráig, vasár és ünnepnapon 9 órától 11 óráig áll nyitva. Ellenben az irattárakban, kiad hivatalokban és jegyzői irodákban köznapokon 9-től 11 óráig, vasárnap és ünnepnapon pedig csak kivételesen, a hivatalfőnök küön engedelmével nyerhető értesítés. A beadványokat a gyűjtőszekrénybe is lehet tenni, amely köznapon 1 órakor, vasár- és ünnepnapokon 11 órakor ürítetik ki.

A királyi ügyészségen a hivatalos órák a következőkben állapították meg: 1910 évi április hó 1-től október 31-ig köznapokon reggel 7 órától 1-ig. November 1-től március 31-ig 8 órától 2-ig. Vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 9-től 12 óráig. Felek értesítést köznapokon délelőtt 9-től 1 óráig, vasárnap és ünnepnapokon 9-től 11 óráig nyernek.

A királyi ítélőtáblán a hivatalos órák hétköznapokon és pedig május 1-től október 31-ig 7 órától 1 óráig, november 1-től április 31-ig 8 órától 2 óráig, vasár- és ünnepnapon pedig 9 órától 12 óráig terjedőgel állapították meg. A felek részére az iktató hivatal a 2. §. szerint megjelölt időben vagyis köznapon 9 órától 4 óráig, vasárnap és ünnepnapon 9 órától 11 óráig áll nyitva, a gyűjtőszekrény köznapokon 12 órakor, vasárnap és ünnepnapokon pedig 11 órakor lesz kiürítendő.

Meghívó!

Debreczen város mindhárom választókerületének Nemzeti Munkapártja folyó 1910. évi április 3-án, vasárnap délelőtt 11 ó. akor a Royal-szalloda nagytermében tartja

szervezködő nagygyűlését

melyre a tisztelt választóközönséget ezuton hívják meg

a kerületi elnökségek.

HIREK

- Vasárnapi istentiszteletek. Holnap vasárnap, a ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartani: a Nagytemplomban prédikál Uray Sándor lelkész, a Kistemplomban prédikál 9 órakor Szele György lelkész a Kistemplomban 11 órakor Jánosi Zoltán lelkész, a Kossuth-utcai templomban prédikál Földessy József segédlelkész, az Ispóty-templomban prédikál Boér Károly segédlelkész, a Kistemplomban a 11 órai egyházi beszéd, tárgya: az ököritői szerencsétlenség lesz.

- Kossuth Ferenc beteg. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Kossuth Ferenc betegben fekszik Gresham-palotabeli lakásán. Kossuth ak régi gyomorbaja miatt néhány napig ágyban kell maradnia s azután is nyugalomra van szüksége. A függetlenségi párt vezérének tervezett utazása ennek következtében elmarad.

- A képviselőházi merénylet. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a képviselőházi merénylet ügyében az iratokat a rendőrség holnap átküldi az ügyészséghez. A mára idézettek közül Hacák Géza szerkesztő, Lánvi Zsigmond hírlapíró, Izsó István vásárcsarnoki felügyelő jelentek meg a főispányságon. Valomásuk lényegtelen volt. Ellenben nem jött el Gál Sándor, a Ház volt elnöke, aki Szászrégenben időzik és nem jelentek meg Visontai Soma és ifj. Wekerle Sándor volt országgyűlési képviselők sem

- A város telekvásárlásai. Kovács József polgármester ma korle ében értesítette a városi törvényhatósági bizottság tagjait, hogy az április 7-én megtartandó rendes közgyűlésen a következő ingatlanokra vonatkozó névszerinti szavazások fognak megtörténi: 1. A Csontos testvérek tulajdonát képező Wesselényi-tér 10. sz. házastelek megvétele felett (első ízben). 2. Az özv. Borbély Józsefné és társai tulajdonát tevő Arany János-utca 43. sz. házastelek megvétele felett (első ízben). 3. A Zádor Lajosné és társa, az Emmert örökösök, valamint dr. Weisz Bernát tulajdonát képező majorosi föld megvétele felett (másod ízben). 4. Az özv. Kiss Jánosné és fia tulajdonát képező majorosi föld megvétele felett (másod ízben). 5. A Postakertben levő, s ennek folytatását képező telken, a Széchenyi-utcai kút, a szoboszlói utca benyuló Miklós-utcai kútak által határolt földterületnek a debreczeni tisztviselő-telep szövetség részére leendő eladása felett (másod ízben). 6. A József király-utca 67 ik sorszámú házasteleknek Pintye Miklós részére eladása felett (másod ízben).

- Japán herceg a fővárosban. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Fushimi japán herceg a feleségével és kíséretével ma a fővárosba érkezett. Fogadására a budapesti japán konzul és neje jelentek meg a nyugati pályaudvaron. A herceg és kísérete vasárnapig maradnak Budapesten, ahonnan Bécsbe térnek vissza.

- A Kuria másodelnöke nyugalmában. A legfelső magyar bírói testület karában jelentős változás állott be: Mint budapesti tudósítónk sürgönyzi, Bernáth Géza, a Kuria másodelnöke nyugalmába vonult. Ez a hír nem váratlanul érkezik; a jogászörök már az elmúlt ősszel szamitottak rá, amikor a Kuria elnöki méltóságát nem Bernáth Gézával töltötték be, aki közel négy év tizedes bírói pályáján szerzett érdemeivel méltán rászolgált arra, hogy ő kerüljön a legfőbb bírói székbe, — ha-

nem ehelyett Günther Antalt nevezték ki, akinek mindenestre fölénye volt Bernáth Gézával szemben annyiban, hogy a koalíciós kormányának volt az igazságügyminisztere. A Kuria új másodelnöke Vavrik Béla Kuriai tanácselnök lesz.

- A kalotaszegi házilpar kiállítás, holnap, szombaton nyílik meg a debreceni ipartestület dísztermében, (Simonffy-utca 1. II. em.) Ismételten felhívjuk a közönség figyelmét e rendkívül érdekes kiállításra, mely a magyar népművészet legremekőbb termékeit a kalotaszegi faragott butorokat és varrottasokat ismerteti meg közönségünkkel. A kiállítás naponként délelőtt 9 órától 1 óráig és délután 3 órától 7 óráig tekinthető meg. Belpódij nincs. A kiállítás védnökei: Domahidy Elemér főispán Kovács József polgármester és Vég Gyula főkapitány.

- Sigray Antal gróf esküvője. Newyorktól táviratozzak, hogy szerdán délelőtt ment végbe Sigray Antal gróf esküvője Daly Harriette kisasszonnyal, a híres millicos Daly-család leányával. Az esküvőn csak a legközelebbi rokonok és a meghívott barátok vettek részt.

- Az ötödik tavaszi vásár. A fővárosban április 7-én a Városligeti Iparcsarnokban megnyíló Tavaszi Vásár végleges programját az igazgatóság megállapította. A megnyitás 7-én reggel 8 órakor lesz; ugyanez nap délelőttjén lesz a kormány, hatóságok és közgazdasági testületek küldötteinek fogadása. A vásár harmadik napjár, április kilencedikén délelőtt 11 órakor a vásár társalgó termében előadást lesznek, este fél kilenc órakor a Magyar Kereskedelmi Csarnok dísztermében (V. Szabadságtér 12) a szokásos díszvacsorát tartják meg. Április tizedikén délelőtt a lengyel iparvédelmi liga referense, Wald Gusztáv tart előadást Magyarországi és Galícia gazdasági reálcióról. A vásárra még mindig foynak a jelentkezések s biztosítottak tekintetű, hogy az idei vásár nemcsak a nagyarányu forgalom, de az üzleti eredmények szempontjából is kiválóan sikerült lesz.

- Koszorumegváltás. Megboldogult Klein Mor ur emlékeztetése alkalmából koszorumegváltás címen dr. Sebők Ernő ügyvéd ur útján Ficsor Zsigmondné, Mandi Géáné, St. ra Ignácné urnők és Goldberger Zsigmond ur 20-20 koronát volt szives hozzájárulni. A kegyeletos megemlékezésért hálás köszönetet mond Debreczen, 1910. április 1. dr. Balkányi Miklósné, az izr. négyelet elnöke.

- Iparosok figyelmébe. A debreczeni ipartestület közgyűlése, folyó évi április hó 8-án vasárnap délelőtt 10 órakor a jákú tanácstermében megtartani. Amkorra a testület tagjai meghívotnak. Az elnökség.

- Vig-est a Bikában. A debreceni ifjusági egyesület, április 10-én vasárnap délután öt órakor rendezi évadzáró vig-estélyt a Bika-szálló dísztermében. A jelenlegi műsor előkelő magas színvonalu, értékes számokból van összeállítva. A műsorban szerepelnek: Unger Annuska énekszámokkal és táncokkal, Burger Erzsike operett-áriák előadásával, Békés-i Dezső műdalokkal, Losonczy Janos és Mészáros Károly eredeti néger táncduettel, Freund Erzsike zongoraszámmal, továbbá Magyar Imre zeneszámokkal. A műsor egyéb pontjait humoros szabad előadás, ének és tánc-duett töltik ki. A műsor után tánckövetkezik. Belépő jegyek árai: páholy 6 és 8 korona, számozott ülőhelyek 2 korona, 1 korona 60 fillér és 1 korona 20 fillér, állóhely 80 fillér, előre vált-hatók Antaly jegyirodájában Piac-u. 44.

- Megostromolt esendőrlaktanya. Nyiragyhazáról jöttek: Korbely Lajos orosz kerékgyártómestert az orosz esendőrség királysértésért nemrégiben feljelentette az

Glück József üveg-, porcellán-, kőedény- és lámpa kereskedése DEBRECZEN, Piac-utca 6. sz. (Nagytemplommal szemben.) Nagyraktár. Kihazautási cikk k. alpakka áruk, tükrök, majolika-, valamint üveg- és porcellán dísz tárgyakban. Képzőművészeti és épületdíszítő vállalat. Viszonteladónak legelőnyösebb bevásárlási forrás. Legszigorubb szabott ár

ügyészségnél. A feljelentésért Korbély Varju csendőrmestert okozta és bossút forralt ellene. Korbély leiberalta Balsák Ignác nap számost és tegnap este 8 óra tájban való sággal ostrom alá vették a csendőrlaktanyát. A laktanya ablakait beverték és Varju lakása ellen mentek és súlyos tégladarabokat dobáltak az ablakon keresztül, hogy az ablak mellett alvó Varjut megöljék. A tégladarabok célt tévesztettek. A két merénylőt letartóztatták és a nyíregyházi kir. ügyészség fogházába kísérték.

Haverda Mariska örülte. Szegedről jelentik: Ma reggel mintegy harminc évesnek látszó férfi berontott a 46. ezred kaszárnyájába. hogy adják vissza feleségét, Haverda Mariskát, kit a tiszték elrabolták tőle. Egy hadnagy megismerte, hogy a szerencsétlen régebben Temesvárott katonai szabó volt és ottan 11 koronát ellopva, a büntetéstől való félelmében elmentette nyakát. Súlyos sebéből felgyógyult ugyan, de megörült és azóta az a rögeszméje, hogy királylány legyen a felesége. Mivel dühöngése közveszélyes, őrizetben tartják, míg ki-nyomozzák.

Divat Salon áprilisi száma 50 fillér Antalffy Józsefnél Piac u. 44.

Üngylikos cselédeány. Rác Eszter 18 éves cselédeány pár héttel ezelőtt Debreczenben szolgált. Itt megismerkedett egy kocsisal, aki hamarosan beleszeretett. A leány, aki viszonzta a legény érzelmeit, nemrég hazament szüleihez Hajduhadházra. Ez a rövid idő azonban éppen elégséges volt ahhoz, hogy kedvese elfeledje. Rác Eszter erről tudomást szerzett s emiatt érzett bánatában ma délelőtt marólugot ivott. Tettét későn vették észre, amikor már az elhívott orvos sem tudott a leányon segíteni. A szerencsétlen teremtés most a halállal vívódik.

Havazás. Zomborból táviratozzák: Egész éjjelen át erősen havazott. A kocsi-közlekedés a szomszédos község-ekkel fennakadt. A virágzásban levő gyümölcsfák elfagytak. Nyíregyházáról jelentik: Tegnap egész éjjelen át havazott és reggelre a mezőket 10 centiméteres magas hóréteg borította. A fagy a gyümölcsfában, különösen a barackfában tett kárt. — Zombolyáról táviratozzák: Az éjjel is erős fagy volt, mely a gyümölcs- és konyhakertekben nagy kárt tett. — Mátészalkáról jelentik, hogy ott 30-án éjjel havas eső esett és reggelre fagy volt. — Désről jelentik: Szolnok-Doboka vármegyében 25-ike óta hidegre fordult az idő és azóta éjjeli fagyok vannak; 28-án éjjel 5 centiméteres hó esett, amely azonban sem a vetésben, sem a gyümölcsfában nem tett kárt. — Kecskemétről táviratozzák: Az éjjel rendkívül erős fagy volt, amely a virágzásban levő gyümölcsfában igen nagy kárt okozott. A hőmérő reggel hét órakor is még a fagypontra állt.

Köszönetnyilvánítás. Az izr. nőegylet céljaira a Fil. éregyiet 10, azaz tíz koronát, Perl Adéi javára Herbacsák Vilmos hitközségi elnök ur Vecsésről szintén 10, azaz tíz koronát küldött hozzám, mindkét kegyes adományért hálás köszönetet mond Debreczen, 1910. ápril 1. dr. Balkákyi Miklósné, az izr. nőegylet elnöke.

A régi haragos. Felsővisóról írják, hogy Komán Mihály és Dunka Vaszyly egy földvásárlás miatt régóta haragban élt egymással. Az éjjel Komán kicsalta lakásából Dunkát s midőn amit sem sejtő Dunka az ajtón kilépett, sgyonította. Dunk azonnal meghalt. A vizsgálat megindult.

A nap halottal. A debreczeni állami anyakönyvi hivatalnál ma a következő haláleseteket jelentették be: Varga József ref. 23 napos, Marján Gáborné Koszta Ju-

liánna ref. 80 éves, Barzó Johanna ág. hitv. ev. 78 éves, Fehér Erzsébet ref. 5 hónapos, Kovács András ref. 55 éves, Suba János ref. 63 éves.

A Néptakarékpénztár mint szövetkezet **Piac-utca 75. sz. a.** életbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújt.

Ha igazán szép gyümölcsfákra vágyik, kérje **Kontsek Géza** kerésszetének nagy árjegyzékét, s nézze meg a Kossuth-utcai üzletben levő minták minőségét. — Bámulatosan szép fák, igen olcsó áronkaphatók.

Amerika—Debreczenben. Ez még nem létezett. 12 drb. visit fénykép 3 frt. 12 drb. kis Cabinet fénykép 4 frt. 50 kr. 12 drb. nagy Cabinet fénykép 6 frt. 12 drb. nagy Makart fénykép 9 frt. 12 drb. nagy családi fénykép 12 frt. Étnagyságu fénykép nagyítás 5 frt. **Burg Izsó** újonnan berendezett fényképészeti műtermében Debreczen, Kossuth utca 24.

Közzgazdaság.

Ingatlan forgalom.

Gévay Ernő és neje Papp Emma veszik, a debreceni 7773. sz. tjkvben foglalt Vigkedői Mihály-utca 49. sz. házat Csizsár Sándorral és társaitól 22.000 koronáért.

Kököviósi Mihály és neje Gál Juliánna veszik, a debreceni 7543. sz. tjkvben foglalt 115 négyszögöl Csapókerti szállót Meltenberger József és neje Gajdos Mária-tól 3000 koronáért.

Poigári Bálintné Geréb Juliánna veszik, a debreceni 6389. sz. tjkvben foglalt Nyugoti-utca 42. sz. házat Feldmann Gyulától, 12.500 koronáért.

Dede József és neje Kállai Juliánna veszik, a debreceni 4479. sz. tjkvben foglalt 29 négyszögöl Hatvan-utcai kerti szállót Dr. Bally Béla és neje Perge Jolántól 3600 koronáért.

Ifj. Kovács András és neje Sipos Katalin veszik, a debreceni 9129. sz. tjkvben foglalt 334 négyszögöl újföldet Balogh Józseftől 4500 koronáért.

Farkas Géza és neje Axman Irén veszik, a debreceni 3258. sz. tjkvben foglalt Batthyányi utca 22. sz. házat özv. Szepessi Antanétól 73.000 koronáért.

Néptakarékpénztár mint szövetkezet veszi, a debreceni 2220 és 3329. sz. tjkvben foglalt 1009 négyszögöl új és 8 hold major-sági földet Böszörményi Mária Balogh Istvannától 30.000 koronáért.

Erdei József és neje Katona Mária veszik, a debreceni 54. sz. tjkvben foglalt 24 hold ujosztásu földet özv. Erdei Pálné és társaitól 16.150 koronáért.

Erdei Zsuzsanna Balog Mihályné veszi, a pusztafencsisi 34. sz. tjkvben foglalt 4 hold 1557 négyszögöl kaszálót özv. Erdei Pálné és társaitól 5550 koronáért.

Terménytőzsdé.

Schwarz E. debreceni bizományos távirati jelentése Budapest, 1910. márc. 31.

Készáru csendes.		
1910. októberi buza	11.30	11.21
májusi buza	13.37	13.38
1910. áprilisi buza	13.86	13.37
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	—	—
1910. áprilisi rozs	8.46	8.47
1910. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.13	7.14
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—
1910. júliusi tengeri	—	—
májusi tengeri	6.09	6.10

Törvénykezés.

Meglopita a gazdáját. Szaniszló István náudvari legény ez év január elsején elszöködött Hajduhadházra Balogh Martonhoz cselédnek. Másnap a gazdájának valami dolga akadt s eltávozott hazulról. Ezt az alkalmat Szaniszló István arra használta fel, hogy behatolt a szobába, onnan a szekrényből 10 koronát ellopott s aztán megszökött. A debreceni törvényszék ma Szaniszlót lopásért egy havi fogháza itélte. Az ítélet ellen Szaniszló József felebbezést jelentett be.

Regény-Csarnok.

Fényes házasság.

(47.) Irta: Vértesi Arnold.

És mind a néma hódolat, e nemes szolgálatkészség, ez önfeláldozás, mindaz, mit az ifju cselekedett, melye mezhstja Lenke szívét, oly mélyen, mint még soha. Valami kimondhatatlan édes érzés árasztja el szívét; egyszerre csak úgy érzi, mintha nem bírná tovább magába fojtani azt az érzést, oda hajol öcsöcséhez s forrón megcsókolja.

A fiu mosolyog.

— Le'ke! Lenke!

Lenke nem felel, csak szívéhez szorítja öcsöcsét s még egyszer, még forróbban megcsókolja. Aztán hirtelen elfordul. Egész arca lángol.

A fiu bámulva néz utána, a mint szótlan ott hagyja őt Lenke s visszasiet a kastélyba.

Különös gondolatok keringnek a fiu fejében, abban az álmodozó fejben, hol a betegesen izgatott agy felidézi mindam képeket, melyek egyszer vagy másszor olvasás közben megszállták. Látja a várur leányát s a jobbágy fiát, akik megszerették egymást fülelen esengnek még a versek s elkezd mondogatni magában mialatt lázasan lüktet halántékán az ér, szemei rajongva tekintenek arra, a merre Lenke eltűnt.

Nem lát semmit, a fák bokrok el'aktarták a leányt; de mindjárt ki kell érnie onnan a a sűrűből s azon a nagy pássiton átmenni, mely a ház előtt el'atrul.

A fiu nézi, nézi, mit'or jön ki Lenke; de percz percz után mulik és Lenke nem jön.

— Leült talán a gesztenyefasoronban? — gondolja magában a fiu.

S utána indul.

Ott látja Lenkét csakugyan egy padon ülve, fejét két kezébe lehajtva. Gondolkozik vagy talán sir is; arcát nem láthatni.

Egy pillanatig haboz Ódön, hogy oda menjen-e? Még valamit akarna mondani. Lenkének, de nem meri háborgatni. Csöndesen, labujhegyen félrefordul egy másik utra s nagy kerüléssel tér vissza a kastélyba.

Inkább berohan mint belép nevelője szobájába. Arc-a lázasan ki van pirulva, szemei fénylenek; úgy látezik, szeretne szólni, de nem tudja, hogy mit mondjon. A nevelő megrémül, azt hiszi, a szörnyű betegség rohama közelget megint.

— Sossul van, Ódön? — kiált föl aggóvda?

— Nem, nem! — liheg a fiu s hevesen nyakába borul nevelőjének.

Aztán megragadja mindkét kezét.

— Testvérek leszünk, — ugy-e testvérek?

A nevelő elsápad, elpirul. Nem érti, hogy mit akar mondani a fiu, aztán meg attól fél, hogy talán nagyon is érti. De hát hol jutott mind ennek nyomába a gyermek? Hallott valamit? Li'öl?

(Folytatjuk)

Weisz Adolf posztó ideiglenesen a főtőzsdével szemben levő bódében.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkkel szedett minden szög 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a választékyegyet tartalmazni.

Levelezés.

Nőből venném azon hölgyet, ki butor-berendezését a Fehér J. új butornagyáruházában szerzi be. Hunyadi utca 17. a vasúti állomás közelében. Dus választék, olcsó árak.

Betöltendő.

Keresetek házvezetőnő, ki a házi, (gazdaszoni) teendőket minden ágában jártas. Középkorú tisztas uri nők jelentkezhetnek Piac utca 10. sz. alatt, földszintre jobbra.

Perfekt gépíró összes irodai teendőket jár-tas, irodát keres. Cím a kiadóban.

Úgyes férfi szabó vagy munkás a női szabó-sághoz és tanuló leányok felvételnek Van-ger Sándornál.

Adás-vétel.

Husvétl (ünnepi szám) hirlapok: Pesti Hirlap, Budapesti Hirlap Magyarország, Független Magyarország, Egyetértés, Az Újság, Pesti Napló stb. Nagy Samu tőzsdéjében Város-ház alatt kapható.

Tetőcserép, mész, cement kap-
= HARMATHY PÁL =
szivarkahüvely különlegességek főraktárában
Debreczen, Fűvészkert-utca 14.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát
Benyáts Emil villanyerőre berendezett ha-risnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Frissen szedett, válovtott sima szőlővessző
eladó, ezre 6 korona. Poroszlav László szőlő-telepéről, Hunyadi-utca 8. szám.

Egy házmester felvétetik, ugyanott egy esi-nos butorozott szoba kiadó és egy szép függő lámpa eladó. Iskola u. 8. sz. a.

Önt is érdekli! hogy vászon, kanavász, leg-finomabb fehér és színes damaszt-étkészle-tek, férfi és női szövetek, ugyszintén fel-öltők, szőnyegek, csipke és szövet függő-nyők, ággyterítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfize-tésre az ujonnan berendezett és dusan fel-szerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Hatvan-u. 17. sz. alatti áruházában.

100 hektoliter ó-bor 1908. évi homoki termés eladó. Cím: Holló István Nagyléta.

Eladó a város belső területében fekvő Szé-chenyi utca végén egy hold 260 □ olyan télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellékhelyiségekből levő uri lakásból, teniszpálya, villanyvita-gítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A leg-jutányosabb fizetési feltételek. Értekez-hetni: Turai Farkas tudakozó irodá-jában.

Levélbélyeg gyűjtemény 16.000 különböző garantiált valódi, postai levelezőlapokat is kívánatra választás céljából 50-70 % olcsóbban minden katalogus áránál küld A. Weiss Wien Adlergasse 8. bevásárlási fiók London.

Aranyat ingyen nem ad senki. De 5 koronás önműködő beretva készleket 92 kr.-ért küld: Miropolszky Budapest, Szövetség-utca 28. Megszabás kizárva. Meg nem fo-lelőért, a pénzt visszaadom. Viszonteláru-sítókknak felvilágosítást választékyegre.

Teljes lakás berendezésre szolgáló gáz lusz-terek olcsón eladók, Szent-Anna utca 32 szám alatt.

Czipők költözködés miatt rendkívül olcsón kaphatók a Központi Czipő áruházban Dreher mellett.

Lakás.

Keresek mellékutezán két szobás mellék-helyiségekből álló lakást, hol egy lóra való istálló is van. Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás, Uri lakás: 3 szoba és mellék-helyiségekkel Hatvan-utca 31. sz. házában április 1 től fogva kiadó. Értekezhetni a jelenlegi lakónál naponta a déli órákban.

Két utcai szoba, konyha és hozzá való mel-lékhelyiségekkel együtt Május 1-re kiadó Csapó utca 54. Jó víz az udvarban.

Varga utca 43. sz. a. egy 4-5 szobás víz-vezetékekkel ellátott modern utcai lakás 1910. május 1 től kiadó.

Különféle.

Női fodrász terem, ondulálás, champoing haj-mosás, villanyos szárítás, hajfestés, haj-munka különlegességek csakis Weisz Edéné termében Piac 38. Kifésült hajat legmagasabb árban veszek. Telefon 759.

KOLIBRI
SZIVARKAHÜVELY.
Feltétlenül izlelje meg mindenki!
Különleges szópókával készül!
A tüdőre nem ártalmas!
Ragaszték mentes!
A géget nem szárítja!
Nicotin mentes!
Kellemes ízű!

KAPHATÓ:
= HARMATHY PÁL =
szivarkahüvely különlegességek főraktárában
Debreczen, Fűvészkert-utca 14.

5500 közjegyzői eg hit. orvosi és magán biz nyitvány igazója, hogy a
RAISER-féle mell-karamellák
3 faszóval

Köhögés

rekedtség, nyálcsodás, katarrus, görcs és száma hurut ellen legjobban hatnak.
Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fill.
Kapható Toth Bela, Mihalovits Jenő, Marakózy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd gyógyszerészeknél, Jóna és Jóna és a Központi drogueriaiban. Ujfehértón: Tron Gyula gyógy-szerésznél. Püspökudányban: Harsányi Lajos gyógyszerésznél.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-mává, fehérré és üdévé teszi az arocbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.
Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

Napernyők,

divatelmék — szelvények —
csipkék — díszítések

gyönyörű választékban

Donogán és Somossy

czégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Gazdák!

Tavotta, gazdasági olajok, kenőcsök legolcsóbban

Blumbergernél

Hatvan-utca 13.

Telefon 621.

Az ország legnagyobb vidéki kereskedelmi városában egy 25 év óta — fennálló **Nürnbergi díszmű,** —

férfi és női divatüzlet

haláleset miatt, részben más vállalat miatt

azonnal eladó.

Az üzlet átvétele ehhez elég 6000 K készpénz, a többi havi részlete jó kezesek mellett fizethető. Az üzlet egy nagyon jól bevezetett üzlet, biztos existenciát nyújt bárkinek, a kiátveszi, a legszebb helyen áll, portálos nagy helyiség, olcsó bérlet.

Ajánlatok „Biztos megélhetés“ címen

Király Jenő és Társa

czéghez küldendők.
Debreczen, Piac-utca 83. sz. alá.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.

Telefon 558. sz.

Mész! Cement! Gipsz!

Körösvölgyi darabos meszet,
Pihent oltott meszet,
Elszigetelő éspapír fedéllemeszet,
Portland és Román cementet,
MENYEZET, NÁDFONATOT,
Stukator és Albaster gipszet,
VAKOLATI KŐPORT

és minden más építkezési anyagot legelőnyösebb ár és feltételek mellett szállít

KUPFER JENŐ

Főüzlet: Iroda és Raktár:
Petőfi-tér 6. szám. Bethlen-utca 23. sz.
Egész kocsai rakományánál nagyobb árendemény!

Tessék ajánlatot kérni!

